

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA

w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

U C H W A Ł A Nr IX/454/2024

z dnia 27 lutego 2024 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Rzeszowie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie po zbadaniu uchwały **Nr LXXXVIII/913/2024 Rady Miasta Tarnobrzega** z dnia 10 stycznia 2024 r. w sprawie *uchwały budżetowej na 2024 rok*, - działając na podstawie art.11 ust. 1 pkt 2, art. 12 ust.2 i 3 oraz art 18a ust.3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1325)

1) **stwierdza nieważność przedmiotowej uchwały w części** dotyczącej zaplanowania wydatku w dziale 801 „Oświata i wychowanie” rozdziale 80195 „Pozostała działalność” paragrafie 6050 "Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych" w kwocie 1.372.000,00 zł na finansowanie zadania w ramach budżetu obywatelskiego pod nazwą „Nasze Nowoczesne Przedszkola” planowanego do realizacji w obiektach szkół lub placówek, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, które nie spełniają wymogu ogólnodostępności, co narusza postanowienia § 6 ust. 1 w zw. z § 7 pkt 7 uchwały Nr XI/110/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega,

2) **ustala budżet w części dotkniętej nieważnością:**

a) określa wydatki bieżące budżetu w kwocie 339.956.782,80 zł (w §2 ust.3 pkt.1 uchwały oraz w tabeli nr 2 kol. 6) , w tym wydatki w dziale 600 "Transport i łączność", rozdziale 60015 "Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu", paragrafie 4300 "Zakup usług pozostałych" w kwocie 399.738,00 zł (tabela nr 2),

b) określa wydatki majątkowe budżetu w kwocie 79.103.049,25 zł (w §2 ust.3 pkt.2 uchwały oraz w tabeli nr 2 kol. 15) w tym wydatki w dziale 600 "Transport i łączność", rozdziale 60015 "Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu", paragrafie 6050 "Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych" w kwocie 2.452.864,27 zł (tabela nr 2), obejmujące wydatki na projekt zgłoszony w ramach budżetu obywatelskiego pod nazwą „Wykonanie chodnika przy ul. Szlacheckiej” w wysokości 1.372.262,00 zł (tabela nr 3 i 8)

Uzasadnienie:

W dniu 10 stycznia 2024 roku Rada Miasta Tarnobrzega podjęła uchwałę **Nr LXXXVIII/913/2024** w sprawie uchwały budżetowej na 2024 rok. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w dniu 11 stycznia 2024 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie badając uchwałę w trybie nadzoru podjęło uchwałę Nr VI/335/2024 z dnia 6 lutego 2024 r., sprostowaną uchwałą Nr VIII/727/2024 z dnia 20 lutego 2024 r., w której wskazano Radzie Miejskiej istotne naruszenie prawa oraz sposób usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w wyniku badania przedmiotowej uchwały w trybie nadzoru ustaliło, co następuje:

W § 7 przedmiotowej uchwały ustalono na podstawie art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) plan wydatków wybranych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego na 2024 rok zgodnie z Tabelą Nr 8.

Zgodnie z postanowieniami art. 5a ust. 1 – 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego. W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. Środki wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego mogą być dzielone na pule obejmujące całość gminy i jej części lub kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.

Z ust. 7 przytoczonego przepisu tej ustawy wynika, że to Rada gminy określa w drodze uchwały wymagania, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego, w szczególności: 1) wymogi formalne, jakim powinny odpowiadać zgłaszane projekty z uwzględnieniem - o ile jest to możliwe - uniwersalnego projektowania, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079); 2) wymaganą liczbę podpisów mieszkańców popierających projekt, przy czym nie może być ona większa niż 0,1% mieszkańców terenu objętego pulą budżetu obywatelskiego, w którym zgłaszany jest projekt; 3) zasady oceny zgłoszonych projektów co do ich zgodności z prawem, wykonalności technicznej, spełniania przez nie wymogów formalnych oraz tryb odwołania od decyzji o niedopuszczeniu projektu do głosowania; 4) zasady przeprowadzania głosowania, ustalania wyników i podawania ich do publicznej wiadomości, biorąc pod uwagę, że zasady przeprowadzania głosowania muszą zapewniać równość i bezpośredniość głosowania.

Miasto Tarnobrzeg jest miastem na prawach powiatu, zatem utworzenie budżetu obywatelskiego jest obligatoryjne, przy czym wysokość wydatków nie może być niższa niż 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu, tj. dla roku 2024 – w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2022.

Uchwałą Nr XI/110/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega (t.j. Dz. Urz. Woj. Podk. z 2021 r. poz. 3793), zmienioną uchwałą Nr LXXII/763/2023 z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie budżetu obywatelskiego Miasta Tarnobrzega (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2023 r. poz. 1880) Rada Miasta Tarnobrzega ustaliła wymagania, jakim powinien odpowiadać budżet obywatelski, zgodnie z art. 5a ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym. W § 3 ww. uchwały postanowiono, że na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego przeznaczają się corocznie środki finansowe w wysokości 0,55% wydatków miasta zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu. Wysokość kwoty ustala Prezydent ogłaszając rozpoczęcie konsultacji społecznych w ramach budżetu obywatelskiego. W § 8 uchwały ustalono dwie kategorie projektów, które mogą być zgłaszane w ramach budżetu obywatelskiego: „projekt mały”, którego koszt szacunkowy wynosi do 40.000,00 zł, zaś środki przeznaczone na tę kategorię ustalono na kwotę

680.000,00 zł oraz „projekt duży”, którego koszt szacunkowy wynosi powyżej 40.000,00 zł „do wyczerpania puli środków przewidzianych na realizację budżetu obywatelskiego na tę kategorię projektów.

Zarządzeniem Nr 154/2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie ustalenia harmonogramu przeprowadzenia budżetu obywatelskiego Miasta Tarnobrzega na 2024 rok oraz ustalenia kwoty przeznaczonej na realizację budżetu obywatelskiego Miasta Tarnobrzega na 2024 rok Prezydent Miasta Tarnobrzega ustalił harmonogram przeprowadzenia budżetu obywatelskiego. W § 2 zarządzenia Prezydent postanowił, że na realizację budżetu obywatelskiego Miasta Tarnobrzega w 2024 roku przeznacza się środki finansowe w wysokości 2.052.556,32 zł, co stanowi 0,55% wydatków miasta Tarnobrzega za 2022 rok, przy czym na realizację „projektów dużych” przeznacza się kwotę 1.372.556,32 zł, a „projektów małych” kwotę 680.000,00 zł.

W dniu 16 czerwca 2023 r. w ramach budżetu obywatelskiego został złożony wniosek na realizację projektu pn. „Nasze Nowoczesne Przedszkola” w ramach „projektów dużych”. Szacunkowe koszty projektu określono w wysokości 1.372.000,00 zł. Jak wynika ze złożonego wniosku zadanie ma na celu unowocześnienie tarnobrzeskich przedszkoli poprzez przeprowadzenie remontu wszystkich wymagających tego sal we wszystkich 14 jednostkach (Przedszkolach), zakup klimatyzatorów do każdej sali w każdej jednostce, zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych, zakup sprzętu multimedialnego, umożliwiającego efektywniejszą naukę, zakup nowych urządzeń zabawowych (place zabaw), oraz zakup brakującego lub wyeksploatowanego sprzętu potrzebnego do utrzymania porządku, czystości itp. Z uzasadnienia realizacji projektu wynika, że ma on podwyższyć standard pracy wychowawców, personelu oraz komfort uczęszczających do przedszkoli 1316 dzieci. Projekt uznano za zasadny i oczekiwany przez dyrekcję, personel i dzieci.

Zgodnie z § 6 (Rozdział 1) Uchwały Nr XI/110/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega w ramach budżetu obywatelskiego realizowane są wyłącznie projekty, których przedmiot mieści się w katalogu zadań własnych Miasta i które zostały wybrane w oparciu o zasady ustalone w niniejszej uchwale. Projektem zgłaszanym do budżetu obywatelskiego może być każde zadanie, które przyczynia się do rozwoju miasta, w szczególności budowa, modernizacja lub remont elementów infrastruktury miejskiej, działanie mające na celu poprawę warunków życia mieszkańców. W § 7 ust. 7 uchwały Rada Miejska postanowiła, że do budżetu obywatelskiego nie mogą być zgłaszane projekty nie spełniające kryterium ogólnodostępności, w szczególności zadania dotyczące obiektów szkół lub placówek, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U z 2021 r. poz. 1082 z późn.zm.), chyba że przewiduje się jego realizację na terenie ogólnodostępnym dla mieszkańców.

W myśl postanowień rozdziału 3 uchwały Rady Miasta Tarnobrzega nr XI/110/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r., ocenę zgłoszonych projektów do budżetu obywatelskiego przeprowadza Prezydent przy pomocy właściwych komórek organizacyjnych urzędu, zaś ocena dokonywana jest pod względem m.in. zgodności z zasadami określonymi niniejszą uchwałą.

W uzasadnieniu do uchwały budżetowej na 2024 r. Rada Miasta wyjaśniła że realizacja projektu służyć będzie mieszkańcom Tarnobrzega, dzieciom i dorosłym, zarówno tym biorącym udział w prowadzonym w placówkach procesie edukacji, jak i korzystającym z pomieszczeń i terenu przedszkoli po godzinach pracy placówki. Wyjaśniono, że mieszkańcy mogą korzystać z pomieszczeń przedszkolnych uczestnicząc w spotkaniach

integracyjnych i kulturalnych po godzinach pracy placówek i w okresie wakacyjnym. W związku z tym teren przedszkoli uznano za ogólnodostępny dla mieszkańców.

Jednakże określony w uchwale Nr XI/110/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega wymóg ogólnodostępności zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego, wskazuje w szczególności zadania dotyczące obiektów szkół lub placówek, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe - jako nie spełniające tego wymogu. Sformułowany w uchwale wymóg, dopuszcza jedynie te zadania, których realizację przewiduje się na terenie dostępnym dla ogółu mieszkańców. Nie można uznać, że budynki przedszkoli są terenem ogólnodostępnym.

W związku z powyższym zdaniem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wybrany do realizacji projekt nie spełnia wymogu ogólnodostępności określonego przez Radę Miasta Tarnobrzega w uchwale Nr XI/110/2019 z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega, gdyż polega m.in. na modernizacji i remontach obiektów wskazanych w powyższej uchwale jako nie spełniających wymaganego kryterium, zatem nie może być realizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie ustaliło budżet miasta Tarnobrzega w części dotkniętej nieważnością w ten sposób, że zmniejszyło wydatki w dziale 801, rozdziale 80195, paragrafie 6050 w kwocie 1.372.000,00 zł na zadanie finansowane w ramach budżetu obywatelskiego pod nazwą „Nasze Nowoczesne Przedszkola”, zwiększyło wydatki na projekt zgłoszony w ramach budżetu obywatelskiego pod nazwą „Wykonanie chodnika przy ul. Szlacheckiej” w wysokości 1.372.262,00 zł oraz zmniejszyło wydatki w dziale 600, rozdziale 60016, paragrafie 4300 o kwotę 262,00 zł stanowiącą różnicę pomiędzy zaplanowanymi wydatkami na projekt „Wykonanie chodnika przy ul. Szlacheckiej” a pierwotnie zaplanowanymi wydatkami na projekt „Nasze Nowoczesne Przedszkola”.

Przy wyborze projektu do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej wzięło pod uwagę kolejny projekt który w głosowaniu mieszkańców uzyskał największą liczbę głosów, spełnia wymogi uchwały Nr XI/110/2019 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego miasta Tarnobrzega (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2019 r. poz. 3162, z późn. zm.), został zweryfikowany pozytywnie przez odpowiednie wydziały i zaakceptowany merytorycznie.

Mając na względzie powyższe Kolegium Izby orzekło jak w sentencji.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Zbigniew K. Wójcik
Prezes